

MSZARZ (16) *sb m*

Zawsze -łz-.

a *pochylone*.

sg *N* mszârż (1). ◇ [I mszârż(e)m.] ◇ *V* mszârżu (2). ◇ *pl N* mszârże (5), mszârżowie (1) *WujJudConf*. ◇ *G* mszârż(o)w (4). ◇ *D* mszârż(o)m (1). ◇ *I* mszârżmi (1). ◇ *V* mszârże (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI w.

1. *Pogardliwe przewisko duchownego rzymskokatolickiego w polemikach religijnych (15)* : Niebył nigdy takowy żadny Dyoklecyanus [...] iákowi fą ci niebogoboyni y niewfthydliwi Mfzarze/ gdzie w kázdey Mfzey fwoiey vftáwitztnie fię náfmiewáią/ z oney [...] ná krzyżu vtzynioney krwáwey offiáry *KrowObr* 177; Ale nie dla tego Mfzarzu zápámietály ábyś ty znowu Páná Kryftulá Syná Bożego offiárował/ męczył krzyżował/ [...] Duch Święty thy fłowá włożył [*to czyńcie na moją pamiątkę*] *KrowObr* 179; iż Zydowie wśzyfcy offiárowáli Báránká wielkonocnego: A wy tylko fámi Mfzarze chleb y wino offiáruiecie/ á infzym ludziom proftym offiárowác zákázuiecie *KrowObr* 183, 125v *margin*, 178, 187v, 194, 199 [2 r.] (11); [przybieżał do niego Mfzarz/ chcąc conduct nád onym dzieięciem z wiátiká mowić *BazHist* 20v; y Mfzarzem zoftał/ áby mógl Kátechiłmu vczyć *BazHist* 25, 23, 25v; iefliby to przyięli/ co w obec wśzytki Kościoły náfze dżierzą/ thedyby mufieli być odłączeni od Aufzpurczánow y Mfzarzow/ ktorzy o fwoie Poftylle okrutnie walczą/ y proftotą oną Apoftolfką w wżywaniu Wieczerzey Pánłkiey przedziwnie gárdzą. *GrzegWyzn* A2v].

[*W połączenia szeregowym*: Apoftól fwięty [...] nigdziey nie wfpomina Mnichow/ Altaryfthow/ Mfzarzow/ y infzych wynálezionych/ y wprowadzonych/ á fundowánych/ niepożytecznych przełożonych w Kołciele Bożym *GrzegŻarnPos* 1582 25 (*Linde*).]

W charakterystycznych połączeniach: mszarz niebogobojny, niewstydlivy, zapamiętały (3).

Wyrażenie: »kananajski [= pogański] mszarz« (1): Toć fą tych Kanánáyfkich Mfzarzow bluznierftwá z ich włáfnego Mfzału wypifáne *KrowObr* 177.

Szeregi: »mszarz, ksiądz rzymski« (1): Coż thedy ci Mfzarzowie Księża Rzymfcy tu rozumieją/ ktorzy twierdzą żeby mieli ofiárowác Kryftulá we Mfzy? ále tego tak w pierwżym onym Kołciele Apoftolłkim nie mowiono. *WujJudConf* 244.

»ofiarownik i mszarz« (1): I rzetze [*Pan na sądzie ostatecznym*] tym offiárownikom y Mfzarzom. Izalim ia tak był vftáwił/ [...] ábyście mie znowu/ dla pieniędzy/ [...] offiárowáli *KrowObr* 125v.

»mszarz i wilk« (1): A przefto wy vbodzy á prości niebożátká/ vćiekaycie od thych Mfzarzow/ y wilkow co nadáley/ y wyftrzegaycie fię tych Mfzy/ iáko truciny nawiętfzey duř wálznych *KrowObr* 194.

2. *Sprawujący ofiarę* (1) : Sacrificulus, sacerdotis, a sacris faciendis, Offiarcza, mfzarż *Calep* 936a; [Mfzarz/ Sacrificulus. *Volck* L11 4].

Synonimy: 1. *papieźnik*; 2. *ofiarca, ofiarnik, ofiarownik*.

Cf [**MSZYCIEL**]